

Avdelningen för forskning och innovation
Enheten för hållbar el

Vill du utveckla framtidens solel, vindkraft och elnät för en hållbar klimatomställning?

Du som har en idé och som vill vara med och bidra till en hållbar klimatomställning är välkommen att söka stöd för projekt som syftar till att utveckla lösningar och kunskap för framtidens solel, vindkraft och elnät.

Avdelningen för forskning och innovation
Enheten för hållbar el

Innehåll

1	Tema för utlysningen	4
1.1	Utmaning 1 – En inkluderande omställning	4
1.2	Utmaning 2 - Ett resurseffektivt och konkurrenskraftigt elsystem	5
1.3	Utmaning 3 – Ett förnybart elsystem som säkrar elförsörjningsbehovet för klimatomställningen i alla sambandssektorer.....	5
2	Avgränsningar	6
3	Vem kan söka?	6
4	Vilka projekt kan få stöd?	7
4.1	Kategori A – Nya lösningar	7
4.2	Kategori B – Kunskap och kompetens.....	7
5	Projektförslagen bedöms utifrån följande kriterier	8
6	Hur stor andel av projektets kostnader är det möjligt att få stöd för?	9
6.1	Stödberättigande kostnader	9
6.2	Stöd till icke-ekonomiska aktörer	10
6.3	Stöd till företag	10
6.3.1	Aktiviteterna i projektet delas in i forskningskategorier	10
6.3.2	Stödets storlek beror på företagets storlek.....	12
6.3.3	Tillägg till stödnivåerna.....	13
6.3.4	Stöd av mindre betydelse.....	14
6.4	Samfinansiering	14
6.5	Internationella aktiviteter	15
7	Så här ansöker du – börja i god tid	15
8	Vad ska finnas med i ansökan?	16

Avdelningen för forskning och innovation
Enheten för hållbar el

9	Vad händer efter att jag lämnat in vår ansökan?	16
10	Om ni beviljas stöd	17
11	Utlysningen är en del av de tre programmen SamspeEL, VindEL och El från solen.	17
11.1	VindEL.....	17
11.2	El från solen.....	17
11.3	SamspeEL.....	18
12	Kontakt	18
	Bilaga	20

Avdelningen för forskning och innovation
Enheten för hållbar el

1 Tema för utlysningen

Sverige har som mål att nå 100 % förnybar elproduktion till 2040 och nettonollutsläpp av koldioxid 2045. Den pågående omställningen kommer att leda till en förändring av hur, var och när el produceras och används och vem som producerar och använder. Samtidigt behöver elsystemet anpassas efter nya behov inom sektorer såsom transport, industri och jordbruk. Det kommer att behövas nya lösningar som bidrar till ett effektivt samspel mellan komponenter och aktörer i elsystemet samtidigt som de är värdeskapande för samhället. Omställningstakten måste öka och resultaten från insatserna måste snabbare komma till användning i samhället. Elsystemet kan bli den viktigaste möjliggöraren för en hållbar klimatomställning!

Det finns många utmaningar och frågeställningar som är gemensamma för områdena solel, vindkraft och elnät. Energimyndigheten har identifierat tre övergripande utmaningar där det behövs studier, forskning och innovation för att skapa hållbara lösningar.

- Utmaning 1 – Inkluderande omställning
- Utmaning 2 – Ett resurseffektivt och konkurrenskraftigt elsystem
- Utmaning 3 – Ett förnybart elsystem som säkrar elförsöjningsbehovet för klimatomställningen i alla samhällssektorer

I denna utlysning efterlyser Energimyndigheten projekt som bidrar till att möta en eller flera av utmaningarna nedan inom ett eller flera av områdena solel, vindkraft och elnät.

Energimyndighetens stöd inom denna utlysning väntas omfatta ca 100 miljoner kronor.

1.1 Utmaning 1 – En inkluderande omställning

Elsystemet är skapat av och för människor, och det är människor som driver den förändring av elsystemet som nu pågår. Det framväxande systemet behöver möta behoven hos olika delar av samhället och olika grupper behöver ges möjlighet att påverka omställningen. Genom att tillvarata flera perspektiv, kompetenser och erfarenheter kan omställningen både underlättas och accelereras samtidigt som det framväxande systemet bidrar till långsiktig social hållbarhet i samhället.

Avdelningen för forskning och innovation
Enheten för hållbar el

Utmaningen fokuserar på hur vi får en inkluderande omställning av elsystemet. Att bidra till utmaningen kan bland annat omfatta att utveckla lösningar för eller ta fram kunskap om vilka som ges möjlighet att påverka omställningen av elsystemet eller utbyggnaden av sol- och vindkraft eller hur människor eller grupper kan bidra till ett 100 % förnybart elsystem. Utmaningen omfattar också exempelvis vilka som kommer få betala för respektive tjäna på omställningen eller hur människor kan bidra till att öka omställningstakten.

1.2 Utmaning 2 - Ett resurseffektivt och konkurrenskraftigt elsystem

Det sker och kommer ske en utbyggnad av elnäten och stora mängder ny förnybar elproduktion. Det är viktigt att det nya systemet som växer fram är resurseffektivt både ur ekologisk och ekonomisk synvinkel och att ett brett perspektiv kring hållbarhet och resurseffektivitet beaktas redan under uppbyggnaden. Klimatfrågan är i fokus nu, men det är viktigt att också ta hänsyn till andra miljöaspekter. Vidare krävs konkurrenskraftiga lösningar inom solet, vindkraft och elnät för den fortsatta utvecklingen av elsystemet.

Utmaningen fokuserar på hur vi får en ekologiskt hållbar och konkurrenskraftig omställning av elsystemet. Att bidra till utmaningen kan bland annat omfatta att ta fram innovationer, kunskap och nya affärsmodeller eller att utveckla lösningar med konkurrenskraft och låg negativ påverkan på människa och miljö i fokus. Utmaningen omfattar även exempelvis frågeställningar om hur vi kan minska åtgången av resurser samt öka återvinning och återanvändning av material och resurser. I många frågor kan det krävas ett helhetsgrepp och samarbete mellan många olika aktörer i produktionskedjan.

1.3 Utmaning 3 – Ett förnybart elsystem som säkrar elförsöjningsbehovet för klimatomställningen i alla samhällssektorer

Elsystemet kommer att spela en nyckelroll för klimatomställningen, exempelvis genom att flera sektorer såsom transport, industri och jordbruk i allt högre grad behöver elektrifieras. Elsystemet behöver därmed klara av ett ökat energi- och effektbehov från nya och befintliga användare (sektorer) men också kunna bidra till ökad flexibilitet så som möjlighet till lagring av överskottsenergi. Samtidigt behöver en hög leverenssäkerhet säkras.

Utmaningen fokuserar på hur vi kan genomföra omställningen av elsystemet utifrån ett helhetsperspektiv så att det inte bara möjliggör utan även underlättar klimatomställningen i samhällets alla sektorer.

Avdelningen för forskning och innovation
Enheten för hållbar el

Att bidra till utmaningen kan bland annat omfatta arbete kring icke-tekniska aspekter som reglering, marknadsdesign och affärsmodeller, eller att ta fram tekniska lösningar inom systemaspekter kring flexibilitet, lagring, digitalisering och styrning. Många av de frågor som utmaningen omfattar förväntas ställa ett stort krav på utökad och förbättrad samverkan mellan olika aktörer i samhället och elsystemet.

2 Avgränsningar

Projekt som får stöd inom utlysningen kan påbörjas tidigast 1 december 2019 och kan som längst pågå till 31 december 2023.

Ansökningar inom utlysningen ska fokusera på utmaningar relaterade till vindkraft, solel och/eller elnät. Utlysningen har sin grund i Energimyndighetens strategier för dessa områden, vilket innebär att följande områden inte omfattas av utlysningen:

- Forskning och utveckling av komponenter för termisk elproduktion som inte är specifik för termisk solel.¹
- Flytande vindkraft, havsbaserad Nordsjöteknik samt småskalig vindkraft²
- Projektidéer som ryms inom Energimyndighetens angränsande satsningar Vindval och Nätverket för vindbruk. Dessa hänvisas istället till utlysningar inom de satsningarna.

3 Vem kan söka?

Utlysningen riktar sig till alla aktörer som kan bidra till utveckling inom utlysningens utmaningar vilket exempelvis inkluderar:

- företag och branschorganisationer
- offentlig sektor
- universitet och högskolors samhällsvetenskapliga, humanistiska, tekniska och naturvetenskapliga discipliner

¹ Se <http://www.energimyndigheten.se/globalassets/fornybart/solenergi/solen-i-samhallet/forsknings--och-innovationsstrategi-for-solelomradet.pdf>

² Se <http://www.energimyndigheten.se/globalassets/fornybart/framjande-av-vindkraft/vindkraftsstrategi-uppdaterad-2018.pdf>

Avdelningen för forskning och innovation
Enheten för hållbar el

- institut.

4 Vilka projekt kan få stöd?

Utlysningen riktar sig till projekt som möter utmaningarna ovan genom att:

- Kategori A – utveckla nya lösningar som kan kommersialiseras och/eller nyttiggöras i samhället eller,
- Kategori B – bygga upp kunskap och kompetens hos aktörerna i samhället.

Energimyndighetens ambition är att fördela stödet jämnt mellan de två kategorierna.

4.1 Kategori A – Nya lösningar

Kategorin omfattar projekt med svenska aktörer som syftar till att utveckla eller testa nya lösningar som bidrar till utvecklingen inom de utmaningar som ingår i utlysningen. Lösningar kan innefatta såväl nya produkter (systemlösningar, komponenter, material, koncept, tjänster m.m.) och processer som nya metoder för exempelvis finansiering, byggande, underhåll, drift och återbruk samt andra lösningar som kan bidra till omställningen till ett 100% förnybart elsystem för ett klimatneutralt välfärdssamhälle.

Kategorin omfattar inte grundforskning eller rutinmässiga eller återkommande ändringar av befintliga varor, tillverkningsmetoder, tillverkningsprocesser eller tjänster.

Kategorispecifikt krav	I projektgruppen måste ingå minst en organisation genom vilken framtida kommersialisering eller annat nyttiggörande ämnas ske.
------------------------	--

4.2 Kategori B – Kunskap och kompetens

Kategorin omfattar projekt som syftar till att öka svensk kunskap och kompetens som bidrar till utvecklingen inom de utmaningar som ingår i utlysningen, men som inte nödvändigtvis syftar till kommersiell tillämpning eller användning. Projekt inom kategorin kan ha potential att på sikt leda till innovationer som

Avdelningen för forskning och innovation
Enheten för hållbar el

kommersialiseras och vissa patent kan sökas för de resultat som tas fram i projektet, men resultaten ska huvudsakligen offentliggöras.

Kategorispecifikt krav

Resultaten från projektet ska i den mån möjligt offentliggöras och spridas via publika kanaler.

5 Projektförslagen bedöms utifrån följande kriterier

1 Omställningspotential för energisystemet

Projektets potential att bidra till utvecklingen av energisystemet utifrån utlysningens tre omställningsutmaningar (utmaning 1-3 ovan) och därigenom bidra till de energi- och klimatpolitiska målen om att nå 100 % förnybar elproduktion till 2040 och nettonollutsläpp av koldioxid 2045.

2 A Innovationshöjd (Gäller enbart för projekt i kategori A)

- Innefattar projektet en ny idé eller innovation?
- Tillför lösningen ett värde för den tilltänka kunden eller användaren?

2 B Vetenskaplig excellens (Gäller enbart för projekt i kategori B)

- Bidrar projektet till att föra forskningsfronten framåt?
- Projektet bedöms hålla hög vetenskaplig kvalitet?

3 Nyttiggörande och spridning

- I vilken mån kan projektet komma till nytta, t.ex. genom kunskapsuppbyggnad, publikationer, nya varor, tjänster eller processer, kommersialisering?
- Finns en plan för hur resultaten ska nyttiggöras och spridas?
- Finns det ett identifierat behov för projektets resultat, t.ex. en tydlig kunskapslucka eller marknadspotential?

4 Genomförbarhet

- Hur väl hanterar projektet jämställdhet, genus och mångfald både gällande konsortiets sammansättning och projektets frågeställningar när det är relevant?

Avdelningen för forskning och innovation
Enheten för hållbar el

- Är målen med projektet mätbara, konkreta, väldefinierade och rimligt ambitiösa?
- Är förslaget till arbetsplan konkret och tidsmässigt realistisk?
- Har aktörerna rätt kompetens och rätt resurser för att genomföra satsningen?
- I vilken grad deltar och bidrar den aktör som ska kommersialisera eller nyttiggöra resultatet till projektet?
- Är budgeten rimlig i förhållande till de tänkta insatserna och målen?

6 Hur stor andel av projektets kostnader är det möjligt att få stöd för?

Hur mycket stöd varje projektdeltagare kan få beror bland annat på

- hur stora stödberättigande kostnader som deltagaren har
- om deltagaren har en icke-ekonomisk verksamhet eller är ett företag
- vilka forskningsaktiviteter som projektet anses motsvara.

Varje projekt inom utlysningen kan beviljas högst 7 000 000 kr i stöd från Energimyndigheten.

6.1 Stödberättigande kostnader

Ni kan få stöd för följande kostnader, enligt Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014, artikel 25.3:

- a) Personalkostnader: forskare, tekniker och annan stödpersonal i den omfattning som de arbetar med projektet.
- b) Kostnader för instrument och utrustning i den utsträckning och under den tid som de används för projektet. Om instrumenten och utrustningen inte används under projektets hela livscykel anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar forskningsprojektets livscykel, beräknade på grundval av allmänt accepterade redovisningsprinciper, vara stödberättigande.
- c) Kostnader för byggnader och mark i den utsträckning och under den tid som de används för projektet. När det gäller byggnader anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar forskningsprojektets livscykel, beräknade på grundval av allmänt accepterade redovisningsprinciper, vara stödberättigande. För mark är kostnader för överlåtelse på affärsmässiga villkor eller faktiska kapitalkostnader stödberättigande.

Avdelningen för forskning och innovation
Enheten för hållbar el

- d) Kostnader för kontraktsforskning, kunskap och patent som köps eller hyrs in från externa källor på marknadsmässiga villkor, samt kostnader för konsulttjänster och motsvarande tjänster som används uteslutande för forskningsverksamheten.
- e) Andra allmänna omkostnader och andra driftskostnader, inklusive kostnader för materiel, förrådsartiklar och liknande produkter, som uppkommit som direkt följd av ett projekt.

6.2 Stöd till icke-ekonomiska aktörer

Aktörer som inte bedriver ekonomisk verksamhet (såsom exempelvis universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut, i den utsträckning arbetet bedrivs inom den icke-ekonomiska verksamheten) kan få stöd med upp till 100 procent av aktörens stödberättigande kostnader i projektet.

- Universitet och högskolor får göra påslag för indirekta kostnader enligt den fullkostnadsprincip som de tillämpar
- Institut med icke-ekonomisk verksamhet samt offentliga verksamheter såsom kommuner får göra påslag för indirekta kostnader med högst 30 procent av sina stödberättigande personalkostnader (dvs. lön och lönebikostnader).

6.3 Stöd till företag

Hur stor andel av ett företags stödberättigande kostnader (den så kallade stödnivån) som kan täckas av stödet från Energimyndigheten bestäms av EU:s statsstödsregler. Stödnivån bestäms dels utifrån vilken forskningskategori som de olika aktiviteterna i projektet anses motsvara, dels utifrån storleken på företaget som ska ta emot stödet.

Som företag betraktas varje enhet, oberoende av juridisk form, som bedriver ekonomisk verksamhet. Med ekonomisk verksamhet avses att tillhandahålla varor eller tjänster på en marknad. Som företag anses således sådana enheter som utövar ett hantverk eller annan verksamhet enskilt eller inom familjen, personsammanslutningar eller föreningar som bedriver en regelbunden ekonomisk verksamhet.

6.3.1 Aktiviteterna i projektet delas in i forskningskategorier

Den maximala stödnivån som ett företag kan få beror på vilken forskningskategori som aktiviteterna i projektet anses motsvara. Aktiviteterna i projektet kan även anses motsvara flera olika forskningskategorier. De maximalt tillåtna stödnivåerna som ett företag kan få framgår av artikel 25 i

Avdelningen för forskning och innovation
Enheten för hållbar el

kommissionens förordning (EU) nr 651/2014³. I Tabell 1 nedan beskrivs de olika forskningskategorierna. Av Tabell 3 framgår sedan de maximala stödnivåerna.

Om företaget som Energimyndigheten beviljar stöd till har fått eller får finansiering till projektet i form av annat offentligt stöd (såsom annat statligt, regionalt eller kommunalt stöd), måste man ta hänsyn till detta stöd vid uträkning av hur stort stöd som företaget kan få. Enligt EU-reglerna får det *sammanlagda* offentliga stödet som företaget får för projektet inte överskrida de maximala stödnivåerna som anges i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.⁴

Tabell 1. Klassning av forskningsaktiviteter i forskning och utvecklingsprojekt ⁵

Genomförbarhetsstudie	utvärdering och analys av potentialen för ett projekt som syftar till att stödja beslutsprocessen genom att objektivt och rationellt avslöja projektets starka och svaga sidor, möjligheter och risker samt att identifiera de resurser som krävs för att genomföra det, och slutligen utsikterna för att projektet blir en framgång.
Grundforskning	experimentellt eller teoretiskt arbete som i första hand syftar till att förvärva ny kunskap om de grundläggande orsakerna till fenomen och iakttagbara fakta, och som inte syftar till någon direkt kommersiell tillämpning eller användning.
Industriell forskning	planerad forskning eller kritisk analys, som syftar till att förvärva ny kunskap och nya färdigheter för att utveckla nya produkter, processer eller tjänster, eller för att markant förbättra befintliga produkter, processer eller tjänster. Detta inbegriper skapandet av komponenter som utgör delar av komplexa system, och kan inbegripa byggande av prototyper i laboratoriemiljö eller i en miljö med simulerade gränssnitt till befintliga system och till pilotverksamhet, om detta är nödvändigt för den industriella forskningen, särskilt för allmän teknikvalidering.

³ Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget.

⁴ Se artikel 8 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

⁵ Definitionerna framgår av artikel 2, punkterna 84–87 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Länk finns på utlysningens webbsida.

Avdelningen för forskning och innovation
Enheten för hållbar el

**Experimentell
utveckling**

att förvärva, kombinera, forma och använda befintliga vetenskapliga, tekniska, näringslivsmässiga och andra relevanta kunskaper och färdigheter med syftet att utarbeta nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster. Detta kan också inbegripa t.ex. verksamheter som syftar till konceptuell definition, planering och dokumentation av nya produkter, processer eller tjänster.

Experimentell utveckling kan inbegripa utformning av prototyper, demonstration, pilotarbete, testning och validering av nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster i miljöer som motsvarar realistiska driftsförhållanden, där det primära syftet är att göra ytterligare tekniska förbättringar på de produkter, processer eller tjänster som ännu inte är fasta. Detta kan omfatta utveckling av en kommersiellt användbar prototyp eller ett pilotarbete som med nödvändighet är den slutliga kommersiella produkten och som är alltför dyr att producera för att endast användas för demonstration och utvärdering.

Experimentell utveckling inbegriper inte rutinmässiga eller återkommande ändringar av befintliga varor, tillverkningsmetoder, tillverkningsprocesser, tjänster eller andra pågående verksamheter även om dessa ändringar kan innebära förbättringar.

6.3.2 Stödets storlek beror på företagets storlek

Den maximala stödnivån som ett företag kan få beror också på företagets storlek. Om sökanden är ett litet eller medelstort företag får stödnivån höjas med 20 respektive 10 procentenheter, vilket framgår av artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Vid bedömning av ett företags storlek måste man ta hänsyn till antalet anställda, årsomsättning och balansomslutning. Storleken på företag definieras enligt Tabell 2. För att exempelvis klassas som ett medelstort företag krävs det dels att man har färre än 250 personer anställda, dels att *antingen* företagets årsomsättning *eller* balansomslutning understiger beloppen som framgår av tabellen nedan (alltså 50 miljoner euro respektive 43 miljoner euro). Av betydelse för bedömningen av ett företags storlek är även företagets relation till andra företag, främst ägare, och graden av kontroll som andra företag utövar över företaget. Detta finns beskrivet i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014, bilaga 1, artikel 2. Se även kommissionens användarhandledning om definitionen av SMF-företag.

Avdelningen för forskning och innovation
 Enheten för hållbar el

 Tabell 2. Definition av företagens storlek⁶

Storlek	Antal anställda*	Årsomsättning <i>eller</i> balansomslutning**
Småföretag	< 50	≤ 10 milj. €
Medelstora företag	< 250	≤ 50 milj. € resp. ≤ 43 milj. €
Stora företag	≥ 250	> 50 milj. € resp. > 43 milj. €

*) Med anställda avses inte bara löntagare utan även ägare som arbetar i företaget utan att vara anställda och konsulter som befinner sig i en beroendeställning till företaget.

***) Uppgifter från det senast godkända räkenskapsåret beaktas. För att ett tröskelvärde ska anses passerat ska företaget ha haft högre eller lägre värden under två år i rad.

I tabellen nedan framgår den maximala stödnivån som kan lämnas till aktörer för forsknings- och utvecklingsprojekt.

Tabell 3. Översikt maximala stödnivåer

Typ av forskning och utveckling	Små företag	Medelstora företag	Stora företag	Icke-ekonomiska aktörer*
Genomförbarhetsstudie	70 %	60 %	50 %	100 %
Grundforskning	100 %	100 %	100 %	100 %
Industriell forskning	70 %	60 %	50 %	100 %
Experimentell utveckling	45 %	35 %	25 %	100 %

*) Till exempel universitet och forskningsinstitut.

6.3.3 Tillägg till stödnivåerna

Ett tillägg på högst 15 procentenheter får under vissa förhållanden lämnas när projektet utgör ett faktiskt samarbete mellan företag eller mellan företag och organisationer för forskning och kunskapsspridning. För att ett sådant tillägg ska få lämnas måste vissa särskilda villkor vara uppfyllda.

Vid samarbeten mellan företag måste minst ett av företagen vara ett litet eller medelstort företag om inte projektet genomförs i minst två medlemsländer inom EU. Inget av företagen får stå för mer än 70 procent av de stödberättigade kostnaderna.

Vid samarbeten mellan företag och forskningsorganisationer måste forskningsorganisationen ha rätt att offentliggöra sina egna forskningsresultat.

⁶ Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014, bilaga 1, artikel 2. Länk finns på utlysningens webbsida.

Avdelningen för forskning och innovation
Enheten för hållbar el

Forskningsorganisationen måste stå för minst 10 procent av de stödberättigande kostnaderna.

Om projektet inte utgör ett sådant samarbete kan ett tillägg på högst 15 procentenheter ändå lämnas om resultaten av forskningsprojektet får omfattande spridning genom konferenser, offentliggörande, öppna databaser eller gratis eller öppen programvara.

De olika tilläggen kan kombineras. Stödnivån får dock aldrig överstiga 80 procent av de stödberättigade kostnaderna.

6.3.4 Stöd av mindre betydelse

Finansiering kan också lämnas till företag genom ett så kallat stöd av mindre betydelse. När stöd lämnas i form av stöd av mindre betydelse, gäller de villkor som anges i kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska Unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse (EUT L 352, 18.12.2013, s. 1).

Stöd av mindre betydelse får som huvudregel sammanlagt beviljas upp till motsvarande 200 000 euro under en treårsperiod. Till ett företag som utför godstransporter på väg för annans räkning får stöd av mindre betydelse beviljas upp till motsvarande 100 000 euro under en treårsperiod. I samband med ansökan ska företaget därför lämna ett intyg till Energimyndigheten om allt annat sådant stöd som företaget har erhållit under de senaste tre åren.

6.4 Samfinansiering

De delar av projektets stödberättigande kostnader som inte täcks av stödet från Energimyndigheten kallas för samfinansiering. Det kan till exempel vara

- arbetstid
- kontanta medel
- experimentkostnader

Samfinansiering i annan form än kontanta medel ska utgöras av faktiska och reviderbara kostnader som uppstår under projekttiden.

Observera att Energimyndigheten kan komma att ställa högre krav på samfinansiering av stödmottagande företags kostnader än vad kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 kräver. Energimyndigheten kan även kräva

Avdelningen för forskning och innovation
Enheten för hållbar el

samfinansiering av icke-ekonomiska aktörer som myndigheten beviljar stöd till mot regleringsbrevet för Statens energimyndighet (såsom exempelvis universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut).

Offentliga medel får inte räknas med i samfinansieringen av ett företags kostnader. Ett exempel på detta är samfinansiering från en aktör vars verksamhet till viss del finansieras av t.ex. kommunala eller statliga medel. Om aktören samfinansierar en del av företagets kostnader, får företaget inte räkna med den delen som består av offentliga medel i sina stödgrundande kostnader.

För icke-ekonomiska aktörer kan offentliga medel, så som universitetens ramanslag, användas som samfinansiering.

6.5 Internationella aktiviteter

Energimyndigheten är restriktiv med att ge forskningsmedel till aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige. Detta kan ske i undantagsfall om samtliga av nedanstående kriterier är uppfyllda:

- 1 Det kan styrkas att de aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige har en unik kompetens som inte finns hos aktörer i Sverige.
- 2 Projektet är väsentligt för att uppnå programmets mål.
- 3 Det kan ske en tydlig kunskapsöverföring till aktörer i Sverige.

Energimyndigheten kan neka finansiering till aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige även om samtliga av ovanstående kriterier anses vara uppfyllda.

7 Så här ansöker du – börja i god tid

Följ dessa steg så går handläggningen av din ansökan snabbare:

- Använd E-kanalen⁷ för att skriva din ansökan och välj program ”Solel, vindkraft och elnät för en hållbar klimatomställning” och sedan den utlysning som motsvarar den kategori som du vill söka inom.
- Börja med att ansöka om din personliga behörighet till E-kanalen. Ansök om behörighet i god tid, eftersom det kan ta ett par dagar att få behörigheten.
- Skriv på svenska eller engelska
- Skriv alltid en sammanfattning på svenska

⁷ Länk till E-kanalen finns på utlysningens webbsida.

Avdelningen för forskning och innovation
Enheten för hållbar el

- Skriv så att någon som inte är insatt i ämnet kan förstå vad projektet handlar om.

Steg för steg-anvisningar för hur du skickar in ansökan finns i Lathund för E-kanalen (du hittar den längst ner till vänster på startsidan i E-kanalen).

Lämna in ansökan senast 28 augusti 2019. Vi lämnar support fram till kl. 16:00 samma dag.

8 Vad ska finnas med i ansökan?

Skriv er ansökningstext i fälten i E-kanalen. Mer information om vad som ska stå i fälten finns beskrivet i Anvisningar för ansökan⁸.

9 Vad händer efter att jag lämnat in vår ansökan?

Du får ett besked om att vi tagit emot er ansökan och vilken handläggare som har hand om ditt ärende.

Er ansökan bedöms av sakkunniga experter. Det är den version av ansökan som du lämnat in före utlysningens stängningsdatum som bedöms. Vi godkänner inte kompletteringar efter sista ansökningsdatum, bortsett från sådana som vi uttryckligen ber om. Expertgruppen agerar rådgivande till Energimyndigheten.

Energimyndigheten kan komma att begära att du lämnar in en komplettering av ansökan om vi finner skäl för det.

Energimyndigheten gör en kreditupplysning på sökande företag.

Energimyndigheten fattar därefter beslut om bifall eller avslag för er ansökan och beaktar då expertgruppens bedömningar. Energimyndigheten planerar att fatta beslut i november 2019. Du får kort därefter ett besked av oss om vilket beslut som fattats och med vilka skäl beslutet har fattats.

⁸ Länk till Anvisningar för ansökan finns på utlysningens webbsida.

Avdelningen för forskning och innovation
Enheten för hållbar el

10 Om ni beviljas stöd

För att stödet ska kunna betalas ut måste behörig representant för stödmottagaren (till exempel firmatecknare) bekräfta att den har tagit del av Energimyndighetens beslut och att den accepterar villkoren för stödet.

Utbetalning av stödet sker efter en utbetalningsplan som finns beskriven i beslutet som du får skickat till dig. För mer information om utbetalning, se den villkorsbilaga som skickas med tillsammans med beslutet om ert stöd.

11 Utlysningen är en del av de tre programmen SamspeL, VindEL och El från solen.

11.1 VindEL

Programmet VindEL syftar till att bidra till omställningen mot ett hållbart och förnybart energisystem genom forskning om och utveckling av tekniker, system, metoder och frågeställningar relaterade till vindkraft. Det omfattar totalt 217 miljoner kronor under åren 2017 – 2024

Programmet har för avsikt att hålla en återkommande årlig utlysning. Detta blir den tredje årliga utlysningen för VindEL-programmet. Insatserna inom programmet riktas mot de i Energimyndighetens vindkraftstrategi utpekade behovsområdena. Dessa är för närvarande Resurseffektiv vindkraft i svenska förhållanden, Vindkraftens plats i samhället och miljön, Integration i elsystemet, Kunskapsspridning och kompetens, samt Näringslivsutveckling.

11.2 El från solen

Programmet El från solen syftar till att bidra till omställningen mot ett förnybart energisystem genom forskning om och utveckling av tekniker, system och frågeställningar relaterade till produktion av el från solinstrålning.

Programmet har som mål att bidra till att Sveriges starka position inom forskning och utveckling inom programmets olika strategiska forsknings- och innovationsområden bibehålls eller stärks, att Sverige har en stark innovationsmiljö inom solemrådet på både komponent- och systemnivå samt att solelproduktionen i Sverige ger ett betydelsefullt bidrag till det svenska energisystemet och att utbyggnaden sker resurseffektivt och bidrar till attraktiva

Avdelningen för forskning och innovation
Enheten för hållbar el

hållbara samhällen. Således tar programmet sikte på både forskning, utveckling och implementering av solceller och solcellrelaterade frågeställningar.

Programmet omfattar sju forsknings-, utvecklings- och innovationsområden: högeffektiva solceller, konkurrenskraftig termisk solcell, innovativa flexibla solceller och byggnadsintegrerade solceller, integration i elsystemet, integration i attraktiva och hållbara städer, prosumentperspektivet samt resurseffektivitet, miljö och hållbarhet.

11.3 Samspelet

Forsknings- och innovationsprogrammet Samspelet omfattar totalt 283 miljoner kronor under år 2016–2023. Programmet samlar Energimyndighetens insatser inom elsystemområdet och innefattar både samhällsvetenskapligt och tekniskt arbete.

Samspelet ska stödja forskning, utveckling och innovation inom elnätområdet och ska bidra till utvecklingen av ett helt förnybart elsystem – det sociotekniska systemet, dess aktörer och spelregler – och samspelet inom systemet. Programmet ska bidra till utvecklingen av ett elsystem som är flexibelt, resurseffektivt och robust. Det ska även bidra till att skapa värde för elanvändarna och bidra till utvecklingen av svenskt näringsliv. Programmet innefattar tre forsknings-, utvecklings- och innovationsområden:

- Kunskap och kompetens för en resurseffektiv utveckling av Sveriges kraftsystem.
- Nya tekniker, systemtjänster och marknadsmodeller som skapar mervärden för elsystemets aktörer.
- Ledande svenska forsknings- och innovationsaktörer på en global marknad.

12 Kontakt

Vi på Energimyndigheten svarar gärna på eventuella frågor om utlysningen. Vi får dock inte kommentera projektidéer eller lämna rekommendationer utan kan endast svara på frågor om själva utlysningen.

Avdelningen för forskning och innovation
Enheten för hållbar el

Tänk på att det brukar vara många som ringer sista dagen som utlysningen är öppen och att det därför kan vara svårare att få hjälp då. Energimyndigheten finns endast tillgänglig för frågor fram till klockan 16.00, därefter kan du inte räkna med att få hjälp och stöd. Vi lämnar support fram till kl. 16.00 samma dag som utlysningen stänger.

Teknisk support: ekanalen@energimyndigheten.se, 016-544 22 11

VindEL

- Linus Palmblad, linus.palmblad@energimyndigheten.se, Tel. 016-544 23 37
- Pierre-Jean Rigole, pierre-jean.rigole@energimyndigheten.se, Tel. 016-544 21 91

El från Solen

- Linn Sjöström, linn.sjostrom@energimyndigheten.se, Tel. 016-542 06 43
- Maria Olsson, maria.olsson@energimyndigheten.se, Tel. 016-542 06 29

SamspeL

- Fredrik Brändström, fredrik.brandstrom@energimyndigheten.se, Tel. 016-544 23 66
- Fredrik Lundström, fredrik.lundstrom@energimyndigheten.se, Tel. 016-544 21 12

Avdelningen för forskning och innovation
Enheten för hållbar el

Bilaga

Villkor för beviljade projekt

De villkor som gäller för beviljade projekt kommer att framgå av Energimyndighetens beslut om beviljat stöd. Nedan ges en beskrivning av villkoren.

Allmänt

Energimyndighetens beslut om stöd baserar sig på en överenskommen projekt- och kostnadsplan. Den del av kostnaderna som inte täcks av stödet från Energimyndigheten ska bestridas med egna medel eller med medel från annan finansör. Stödmottagaren svarar för finansiering av kostnadsökningar som uppstår under projektperioden. Energimyndighetens beslut om stöd, som inte avser innevarande budgetårs stödmedel, gäller endast under förutsättning att Energimyndigheten får/disponerar erforderliga medel.

Förskjutningar av kostnader mellan kostnadsslagen accepteras upp till 10 procent inom varje kostnadslag, under förutsättning att totalramen inte förändras. Större förändringar kräver Energimyndighetens godkännande.

§ 1 Utbetalning av stöd

Utbetalning av stöd sker, om annat ej anges i beslutet, mitt i projektperioden för respektive budgetår utan föregående rekvisition. Stödet täcker mervärdesskatt endast då denna uppkommer som nettokostnad hos Stödmottagaren (gäller endast universitet och högskolor). Verifikationer för de redovisade kostnadsposterna ska vid anfordran insändas till Energimyndigheten. Medel som inte har förbrukats ska återbetalas. Förskott kan lämnas med högst 30 procent av det totala stödbeloppet (gäller endast universitet och högskolor). 15 procent, eller annan procentsats som framgår av beslutet, av beviljade medel kan innehållas tills slutrapportering enligt § 4 inkommit och godkänt av Energimyndigheten.

§ 2 Arbetsgivareförhållande

Energimyndigheten är inte arbetsgivare eller uppdragsgivare för stödmottagaren eller annan som denne anlitar för projektet. Energimyndigheten gör således inte avdrag för skatter, socialförsäkringsavgifter etc.

Avdelningen för forskning och innovation
Enheten för hållbar el

§ 3 Underrättelseskyldighet angående finansiering

Stödmottagaren är skyldig att omgående skriftligen underrätta Energimyndigheten om medel för projektet i beslutet söks eller erhålls från annan än Energimyndigheten.

§ 4 Rapportskyldighet

Rapporter och enkäter enligt nedan ska inges enligt Energimyndighetens anvisningar. Om särskilda redovisningar krävs därutöver anges det i beslutet.

Årsrapport

Universitet och högskolor är skyldiga att för varje budgetår på Energimyndighetens begäran inlämna årsrapport, rörande institutionens och/eller forskargruppens samlade verksamhet.

Lägesrapport

Lägesrapport rörande projektets verksamhet ska lämnas på Energimyndighetens begäran. Den ska innehålla en beskrivning av projektets hittillsvarande verksamhet och resultat samt en ekonomisk redovisning. Dessutom kan Energimyndigheten begära att rapporten ska innehålla en teknisk statusrapport. Lägesrapporten ska lämnas till Energimyndigheten senast det datum som anges i beslutet.

Ekonomisk Redovisning – gäller endast företag

Ekonomisk redovisning ska lämnas en till två gånger årligen på en särskild blankett som tillhandahålls av Energimyndigheten eller hämtas på myndighetens webbplats (www.energimyndigheten.se). Redovisning ska lämnas in senast vid i beslutet angivet datum.

Slutrapport

Slutrapport ska redovisa projektresultaten samt innehålla en beskrivning av projektets genomförande och måluppfyllelse. Dessutom ska rapporten innehålla en sammanfattning av projektresultaten på engelska om högst 200 ord. Rapporten ska lämnas till Energimyndigheten senast det datum som anges i beslutet.

En ekonomisk slutredovisning ska inges senast vid i beslutet angivet datum och på en särskild blankett som tillhandahålls av Energimyndigheten eller hämtas på myndighetens webbplats (www.energimyndigheten.se).

Avdelningen för forskning och innovation
Enheten för hållbar el

Enkät

I slutet av varje år ska du som stödmottagare fylla i en enkät och lämna till Energimyndigheten. Vi samlar på uppdrag av till regeringen in uppgifter från samtliga stödmottagare för att redovisa ett antal resultat i indikatorform i vår årsredovisning.

§ 5 Ändringar

Väsentliga ändringar inom den av Energimyndigheten godkända projekt- och kostnadsplanen ska i förväg anmälas till Energimyndigheten för prövning och godkännande. Inträffar omständighet av väsentlig betydelse, som får till följd att projektet avbryts, försenas etc., ska stödmottagaren omgående underrätta Energimyndigheten. Stödmottagaren är skyldig att omgående anmäla namn- och adressändring.

§ 6 Publicering

Projektresultaten ska publiceras. Publicering ska göras i enlighet med god internationell sed för publicering av forskningsresultat.

Stödmottagaren har rätt att skydda resultaten med patent eller annan immateriell skydds rätt och därvid avvakta med publicering intill dess eventuell ansökan om sådan skydds rätt inlämnats till berörd patentmyndighet. Avser stödmottagare att skydda resultaten ska detta meddelas Energimyndigheten. Ansökan till patentmyndighet ska inlämnas utan dröjsmål. Önskar stödmottagaren fördröja publicering av annat skäl än ovan nämnda eller avstå från publicering av visst resultat ska Energimyndighetens skriftliga medgivande därom inhämtas från fall till fall.

Vid all presentation av projektet ska anges att arbetet utförts med stöd från Energimyndigheten (namnet återges på engelska med Swedish Energy Agency).

§ 7 Rätt till resultat

Stödmottagaren eller resultatens rättsinnehavare innehar den kommersiella nyttjanderätten över projektresultaten och har rätt att upplåta eller överlåta rättigheterna till annan.

Om rättighet till projektresultat överlåts till ett företag som bedriver ekonomisk verksamhet ska compensation som motsvarar marknadspriset för rättigheterna lämnas (gäller endast universitet och högskolor).

Avdelningen för forskning och innovation
Enheten för hållbar el

§ 8 Granskningsrätt

Energimyndigheten eller person/er som Energimyndigheten utsett (till exempel auktoriserad revisor) äger rätt att följa arbetet och ta del av handlingar som kan lämna upplysning om den tekniska och ekonomiska utvecklingen av projektet. För att möjliggöra granskning har Energimyndigheten rätt att utfärda särskilda anvisningar för redovisning.

Energimyndigheten har dessutom rätt att följa upp avslutat projekt genom att begära uppföljningsrapport, som ska utformas och inges enligt Energimyndighetens anvisningar. Sådan rapport kan begäras in vid tre tillfällen inom en tioårsperiod räknat från slutrapportdagen.

§ 9 Ändring av beslut

På stödmottagarens begäran med motivering kan Energimyndigheten medge välmotiverade ändringar i projektet.

§ 10 Upphävande av beslut

Energimyndigheten kan besluta att utnyttjat stöd ska innehållas alternativt att utbetalda medel, som ännu ej upparbetats, ska återtas om:

- a) förutsättningarna för projektets finansiering förändrats
- b) projektet inte bedrivs enligt den överenskomna projektplanen
- c) utsikter saknas för att inom rimlig tid nå tillfredsställande resultat i projektet (till exempel på grund av väsentligt ändrade förutsättningar eller konkurrensförhållanden) eller om projektets planliga fortsättning inte kan anses säkerställd (till exempel på grund av obestånd om stödmottagaren är ett företag)
- d) stödmottagaren underlåter att underteckna och återsända ett exemplar av villkorsbilagan till Energimyndigheten.

§ 11 Återkrävande av utbetalt belopp

Utbetalt belopp jämte ränta 8 % (åtta procent) över gällande referensränta kan återkrävas med omedelbar verkan om:

- a) stödmottagaren inte lämnar föreskrivna rapporter enligt § 4

Avdelningen för forskning och innovation
Enheten för hållbar el

- b) stödmottagaren använder stödet till annat ändamål än vad som anges i den överenskomna projektplanen
- c) projektet inte bedrivs enligt den överenskomna projektplanen
- d) stödmottagaren i övrigt inte uppfyller skyldigheterna enligt villkorsbilagan eller de särskilda villkoren i beslutet.

§ 12 Innehållande av stöd

Energimyndigheten har rätt att stoppa vidare utbetalning av medel tills dess beslut har fattats att vägra utbetalning eller att återkräva beviljade medel enligt paragraferna 10 och 11. Ett sådant stopp av vidare utbetalning av medel kan även omfatta utbetalningar till andra projekt som administreras av samma institution, företag eller motsvarande administrativ enhet, om Energimyndigheten så beslutar.

§ 13 EU:s statsstödsregler

Som villkor för stöd gäller att stödåtgärderna får upphävas eller ändras och stödet återkrävas om Europeiska kommissionen genom beslut som vunnit laga kraft eller Europeiska unionens domstol har funnit att stödet strider mot artikel 107 i fördraget om den Europeiska unionens funktionssätt. Beslut om upphävande eller ändring av stödåtgärderna fattas av regeringen. Därvid fastställs i varje enskilt fall villkoren för återbetalning av stöd.

Medgivande till tillgängliggörande av information

Energimyndigheten tillgängliggör information om projekt som finansieras av myndigheten på myndighetens webbplats (www.energimyndigheten.se). Där kan allmänheten söka efter information om pågående och avslutade forskningsprojekt utifrån olika sökord, såsom forskningsämne, forskningsorganisation, projekttitel och projektledare. Stödmottagaren är ansvarig för att innehavare av eventuell upphovsrätt har medgivit tillgängliggörande och ska se till att upphovsrättsinnehavaren har rätt att lämna samtycke i varje enskilt fall. Till Energimyndighetens beslut om beviljande av finansiering följer en blankett om medgivande till tillgängliggörande av information. Genom att underteckna handlingen samtycker/samtycker inte behörig företrädare för stödmottagaren till att information som inte omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) som förekommer i projektet får göras tillgängliga för allmänheten.

Avdelningen för forskning och innovation
Enheten för hållbar el

Samtycke för personuppgiftsbehandling

Energimyndigheten tillgängliggör information om projekt som finansieras av myndigheten på myndighetens webbplats (www.energimyndigheten.se). Till Energimyndighetens beslut om beviljande av finansiering följer en blankett om samtycke för personuppgiftsbehandling. Genom att underteckna handlingen samtycker/samtycker inte projektledaren till att dennes personuppgifter får behandlas av Energimyndigheten för att göras tillgängliga för allmänheten på myndighetens webbplats. Mer information om hur Energimyndigheten behandlar personuppgifter finns på Energimyndighetens webbplats (www.energimyndigheten.se).

Allmän handling och sekretess

I princip all post och e-post till Energimyndigheten blir allmän handling. Det innebär bland annat att allmänheten och massmedia har rätt att begära att få ta del av innehållet. Även skrivelser och beslut som skickas från Energimyndigheten är allmänna handlingar. Rätten att ta del av allmänna handlingar som är offentliga är en del av offentlighetsprincipen.

Energimyndigheten får dock inte lämna ut uppgifter som omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen. Det innebär att en handling eller vissa uppgifter i en handling kan vara skyddade av sekretess. Det görs därför en sekretessprövning innan en handling lämnas ut i varje enskilt fall.

Sekretess gäller till exempel för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgifterna röjs.